POŚWIĘCENIE KOŚCIOŁA

2 września 1951

2 września 1951 roku ksiądz biskup dr Herbert Bednorz dokonał poświęcenia nowo wzniesionej świątyni pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny. Na uroczystość przybyły tłumy wiernych z Przełajki i okolicznych miejscowości — dzień, na który mieszkańcy czekali od uchwały sprzed niemal czterech lat.

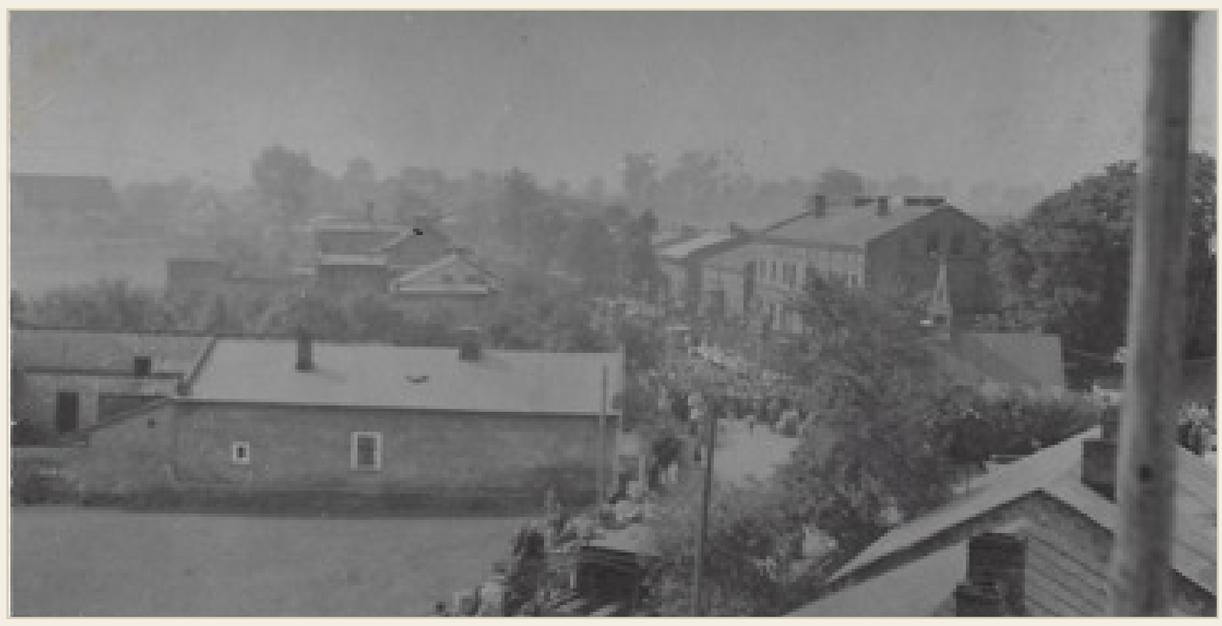
9 IX 1951	Pierwszy chrzest w nowym kościele: Danuty, córki Emila Wilczoka i Elżbiety z domu Szperlich.
16 IX 1951	Pierwszy ślub: Alojzego Hosia i Ernestyny Malcherczyk.
5 X 1949	Pierwszy pogrzeb na nowym cmentarzu parafialnym — wdowy Petroneli Kaczmarczyk z domu Strzelczyk, jeszcze przed poświęceniem kościoła.



Ks. biskup Herbert Bednorz dokonuje poświęcenia kościoła, 2 września 1951 roku.
wł. K. Bubała



Uroczystości poświęcenia kościoła, 2 września 1951 roku.
wł. parafia



Uroczystości poświęcenia kościoła. Widok z dachu budynku gminy.
wł. K. Antas



Uroczystości poświęcenia kościoła. Po lewej widać jeszcze rozbudowaną kapliczkę, a po prawej piwniczkę Wilczoków.
wł. parafia

PO UROCZYSTOŚCI

Gościnność parafian i pierwsi duszpasterze

Po poświęceniu kościoła gości podejmowano w domu rodziny Kaczmarczyków, gdzie urządzono przyjęcie dla przybyłych duchownych i parafian. Rok później, 28 października 1952 roku, lokalia uzyskała status kuracji, a ksiądz Wilhelm Kopiec — dotychczasowy lokalista — został jej kuratusem. Do kuracji wprowadził go ksiądz Jan Klyczka, proboszcz z Michałkowic, parafii macierzystej.



Dom rodziny Kaczmarczyk — tu urządzono przyjęcie dla gości uroczystości poświęcenia kościoła.
Foto A. Białas, 1972



Poświęcenie kościoła — kucharki i kelnerki na placu Kaczmarczyków: Agnieszka Białas (Szlęzak), Helena Fryc (Białas), Klara Strzelczyk (Izydorczyk), Elfryda Machura — gospodyni parafii, Bibiana Kaczmarczyk (Zawisiowska), Maria Machura (Wandrasz).
wł. A. Szlęzak

LOKALIŚCI PRZEŁAJSCY

1941 – 1942	ks. Konrad Krawczyk
1942 – 1944	ks. Ewald Kasperczyk
1944 – 1947	ks. Ludwik Niemiec
1947 – 1952	ks. Wilhelm Kopiec



Uroczyste wprowadzenie ks. Wilhelma Kopca do kuracji w towarzystwie ks. Jana Klyczka, proboszcza z Michałkowic, w roku 1952.
wł. rodz. R. Seweryn

KS. WILHELM KOPIEC

Budowniczy kościoła i pierwszy proboszcz parafii · 1917 – 1998

Wilhelm Kopiec urodził się 26 stycznia 1917 roku w Załężu jako syn górnika Wojciecha i Marianny z domu Gornioczek. Uczył się w Załęskiej Hałdzie, w Katowicach i w Mysłowicach, gdzie w 1938 roku zdał egzamin dojrzałości. W tym samym roku wstąpił do Śląskiego Seminarium Duchownego w Krakowie i rozpoczął studia na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego. Wybuch wojny zmusił alumnów do opuszczenia seminarium; za zgodą biskupa kontynuował naukę w Widnawie, a potem w Fuldzie. Święcenia kapłańskie przyjął 21 lutego 1943 roku w katedrze w Fuldzie z rąk bpa Ioannesa Baptisty Dietza.

Po święceniach pracował jako wikariusz w Fuldzie, a od 1943 roku kolejno w Bielszowicach, Piotrowicach, Bogucicach i w parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa w Chorzowie Batorym. 1 września 1947 roku został wikariuszem w Michałkowicach, a 18 listopada tego samego roku powierzono mu samodzielne duszpasterstwo w Przełajce. 20 września 1950 roku wezwano go do Urzędu Bezpieczeństwa w Chorzowie w sprawie Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, które chciało przejąć szkołę w Maciejkowicach — był więziony w Katowicach bez wyroku i do Przełajki wrócił dopiero po pół roku, 23 stycznia 1951 roku.

W Przełajce wybudował kościół, probostwo i założył cmentarz. 28 maja 1957 roku, w dniu utworzenia parafii, został jej administratorem z tytułem proboszcza; urząd ten pełnił do przejścia na emeryturę w 1993 roku. Przez ponad 30 lat był też spowiednikiem Sióstr Jadwiżanek w Bogucicach, Dąbrówce Małej i w Janowie. W 1993 roku mianowano go kanonikiem honorowym Kapituły Metropolitalnej Katowickiej. Zmarł 7 października 1998 roku, pochowany został w Przełajce.

Na podstawie noty biograficznej z „Gościa Niedzielnego” (nekrolog oprac. przez Kurię Metropolitalną) oraz encyklo.pl.



Ksiądz Wilhelm Kopiec — założyciel i pierwszy proboszcz parafii w Przełajce.



Ksiądz kanonik Wilhelm Kopiec (1917 – 1998).

KOLEJNI PROBOSZCZOWIE

1952 – 1957	ks. Wilhelm Kopiec — kurator
1957 – 1993	ks. Wilhelm Kopiec — proboszcz
1993 – 2014	ks. Jan Klimza
2014 – 2022	ks. Edward Chmiel
2022 – nadal	ks. Adam Zdebel

SŁUŻBA I MUZYKA

Ministranci i orkiestra dęta · lata 50.

Przy ołtarzu i w procesjach służyły kolejne roczniki ministrantów, a oprawę muzyczną nabożeństw zapewniali organiści i miejscowa orkiestra dęta. Życie liturgiczne młodej parafii tętniło rytmem odpustów, procesji Bożego Ciała i dorocznych świąt.



Ministranci z Przełajki, lata 50. Od lewej: Andrzej Gajdzik, Ewald Tomala, Henryk Keller, Stanisław Wicik, Piotr Gryzok, Ignacy Fryc, Stefan Białas, Paweł Krzymiński, Stefan Molka, Eugeniusz Łokieć.
wł. I. Fryc



Ks. proboszcz Wilhelm Kopiec z ministrantami, lata 50. Od lewej, góra: Domin Molka, ks. prob. Wilhelm Kopiec, organista Ignacy Czapla, Ignacy Fryc, Piotr Gryzok, Stefan Białas, Paweł Krzymiński, Ludwik Białas, Wincenty Krupanek, Stanisław Wicik; dół: Stefan Molka, Norbert Wilczok, Holdek Musialik.
wł. I. Fryc



Orkiestra dęta z Przełajki. Rozpoznano część osób: Piotr Białas (pierwszy z lewej), Ignacy Keller, Franciszek Gajdzik, Roman Kołodziej, Augustyn Wilczok z trąbką, Bernard Kręciszek — organista.
wł. parafia

ORGANIŚCI PARAFII

Żurek z Bańgowa, Bernard Kręciszek z Dąbrówki Wielkiej, Ignacy Czapla, Bernard Franielczyk z Dąbrówki Wielkiej, Jan Sieroń z Dąbrówki Małej, Maksymilian Gajdzik, Maria Szopa oraz Paweł Musialik.

KONSEKRACJA ŚWIĄTYNI

17 września 1961 · bp Juliusz Bieniek

Poświęcenie w 1951 roku otworzyło kościół dla wiernych, lecz pełna konsekracja — akt liturgiczny łączący świątynię trwale z relikwiami świętych — nastąpiła dopiero dziesięć lat później. 17 września 1961 roku bp Juliusz Bieniek konsekrował kościół; podczas tej samej uroczystości Holdek Strzelczyk wmurował w mensie ołtarza relikwie Świętych Męczenników Grzegorza i Tytusa.



Konsekracja kościoła, 17 września 1961 roku. Holdek Strzelczyk wmurowuje relikwie Świętych Męczenników Grzegorza i Tytusa w ołtarzu konsekrowanym przez bpa Juliusza Bieńka.
wł. parafii

ŻYCIE CODZIENNE PARAFII

Odpust, Boże Ciało, dożynki

Rytm parafii wyznaczały powtarzające się co roku święta i obrzędy — odpust, procesja Bożego Ciała, dożynki, a także chrzciny, śluby, pogrzeby, bierzmowania, rekolekcje i pielgrzymki. To wokół nich, z roku na rok, budowała się wspólnota nowej parafii.



Uroczystości dożynkowe w roku 1959. Od prawej: Józef Adamski, Józef Wicik, Ryszard Tomala, Teresa Gajdzik, za nią Helena Różok, Krystyna Machnik, Małgorzata Majnusz, Helena Gajdzik, Jan Szperlich, Jadwiga Fryc, Teofil Głodek.
wł. parafia



Boże Ciało, 1959, Przełajka. Od lewej: Jadwiga Fryc, Renata Polewka, Helena Gajdzik, Krystyna Machnik, Teresa Gajdzik, Helena Różok, Ewald Tomala, Małgorzata Majnusz, Irena Walot, Edyta Wieczorek.
wł. rodz. Fryc



Boże Ciało, 1965. Procesja przechodzi obok byłych zabudowań dworskich.
wł. parafia



Odpust, druga połowa lat 60. Panie Otylia Zagórny, Różokowa i Gawronowa niosą obraz parafialny.
wł. parafia

PEREGRYNACJA

Wydarzenie nadzwyczajne · 8 kwietnia 1967

Obok cyklu dorocznych świąt zdarzały się też wydarzenia nadzwyczajne. 8 kwietnia 1967 roku do Przełajki dotarła peregrynacja kopii obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej, której przewodniczył ksiądz biskup Józef Kurpas — dzień szczególnie uroczyście zapamiętany przez parafian.



Ks. bp Józef Kurpas podczas peregrynacji kopii obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej, 8 kwietnia 1967 roku.
wł. A. Szlęzak



Parafianki składają podziękowanie.
wł. A. Szlęzak

PODZIĘKOWANIE

Na zakończenie wystawy

> *Wielu parafian było bardzo zaangażowanych w budowę kościoła i życie parafialne i trudno byłoby ich tu wszystkich wymienić. W dokumentach kroniki parafialnej wspomina się osoby zbierające ofiary, robotników, murarzy, stolarzy, kowali, instalatorów. Należałoby tu wspomnieć o gospodyniach parafii — paniach Machurze i Kołodziej, o kościelnych, o pokoleniach ministrantów, o Antonim Strzelczyku dbającym przez wiele lat o zegar na wieży, skompletowany jeszcze przez pana Latuska, o Stefanie Wróblu budującym stajenki przez ponad 20 lat, o paniach dbających o porządek i wystrój kościoła, czy o panach realizujących bieżące naprawy i remonty.*
>
> *Kronika parafialna*

PODZIĘKOWANIE

Dziękujemy mieszkańcom i instytucjom, w tym Urzędowi Miasta w Siemianowicach Śląskich, Miejskiemu Ośrodkowi Sportu i Rekreacji w Siemianowicach Śląskich, Muzeum Miejskiemu w Siemianowicach Śląskich oraz dr. Michałowi Wądołowskiemu z Muzeum Saturna w Czeladzi, za udostępnienie informacji, dokumentów i fotografii do opracowania treści plansz i prezentacji.

Dziękujemy komitetowi organizacyjnemu obchodów, w tym ks. proboszczowi Adamowi Zdeblowi, realizatorom wystawy, osobom poszukującym informacji w archiwach, a także mieszkańcom, którzy pomogli w jej organizacji. Dziękujemy również księdzu Bogusławowi Świechowi, proboszczowi parafii pw. św. Michała Archanioła w Michałkowicach, za udostępnienie materiałów archiwalnych.

REALIZACJA BLOKÓW TEMATYCZNYCH I PLANSZ

Dr hab. inż. Andrzej Białas	tekst i zdjęcia
Kpt. ż.w. Sebastian D. Boryczka	skład, edycja i oprawa graficzna

RZYMSKOKATOLICKA PARAFIA WNIEBOWZIĘCIA NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY W PRZEŁAJCE

75-lecie parafii · 1951 – 2026